

HET PAD NAAR HET KONINKRIJK

Originele uitgave:

Cărarea Împărăției (5de druk, 2006)
Aanpassingen: Simion Todoran
Zuster Zamfira Constantinescu
ISBN: 973-0-04122-9
Uitgeverij: Editura Sfintei Episcopii Ortodoxe Române a Aradului

Nederlandstalige uitgave:

Het Pad Naar Het Koninkrijk
ISBN: 978 90 8759 758 0
NUR: 700

Vertaling: Germina Georgeta Hebreteau-Punga, Rijswijk (Nederland)
Assistentie: Zuster Andreea Nita, St. Xenia Klooster, Platina (USA)
Aanpassing hfd 5: Nele Jonckheere, Torhout (België)
Fotografie: Tudor Raicu, Ferencz Sever en Vasile Aionesei (Roemenië)

Uitgeverij: U2pi BV
Carolina van Nassaustraat 161
2595 SX Den Haag (Nederland)
+31 70 3872770 - www.jouwboek.nl

Copyright: Charisma Publishing House
SC Cuvinte VII SRL
Deva, Aleea Neptun, bl. 36, ap.1
330151 Hunedoara (Roemenië)
+40 744 778358 – www.arsenieboca.ro

Met dank aan: † Daniil Stoenescu,
Waarnemend Bisschop van Dacia Felix (Roemenië)
Hij gaf zijn zegen voor de publicatie van deze vertaling.

Moeder Maria Suciu, Sinaia Klooster (Roemenië)
Zij gaf ons belangrijke raad, informatie en begeleiding.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

PRIESTER-MONNIK ARSENIE BOCA

**HET PAD
NAAR HET
KONINKRIJK**

De publicatie van dit boek zou voor mij een onmogelijke zaak geweest zijn zonder de bekwame hulp en geduldige medewerking van zovelen, veraf of dichtbij, die op hun eigen, specifieke wijze een bijdrage leverden tot de realisatie van dit project, dat ruim vier jaar in beslag nam.

Ik wil hierbij echter expliciet en met name drie mensen bedanken. Allereerst mijn vriend Nikodim voor zijn volgehouden zoektocht naar een betere woordkeuze en zinsbouw in mijn oorspronkelijke vertaling, vervolgens mijn man Dominique voor zijn onvoorwaardelijke steun en grenzeloos vertrouwen en ten slotte Jeroen van der Starre (Uitgeverij U2pi BV) voor zijn gewaardeerde raadgeving en noodzakelijke begeleiding tijdens de praktische voorbereidingen, die het publiceren van een boek steeds voorafgaan.

Aan allen, mijn zeer gemeende en allerhartelijkste dank!

Germina Georgeta Herbreteau-Punga
Rijswijk (Nederland)

mei 2018

INHOUD

Wegen naar het Pad	7
Inleiding bij de Engelstalige editie	9
Voorwoord	13
Hoofdstuk 1: Het Pad	15
Hoofdstuk 2: Koninklijke Lessen	37
Hoofdstuk 3: De Zeven Bazuinen	77
Hoofdstuk 4: De Onzichtbare Strijd	117
Hoofdstuk 5: Erfelijkheid en Geest	189
Hoofdstuk 6: Het Priesterschap	251
Hoofdstuk 7: Koninkrijken van Liefde	279
Bijlagen	303

De Opstanding van Christus
(Vader Arsenie Boca, Nicolaas Kerk, Drăgănescu)

"... En ik schilderde Christus, zoals ik Hem zag..."

WEGEN NAAR HET PAD

“In den beginne was het Pad...”

Zoals bij het pad de voetstap hoort, zo hoort het wiel bij de weg. Het pad gaat de weg vooraf en is er de grondlaag van. De weg is de voltooiing van het pad, zijn bekroning. Paden voeren altijd naar een weg en elke weg krijgt betekenis door deze paden. Een weg doet denken aan een vlakte of een heuvel, een pad verwijst eerder naar een hoge berg. Een weg verbindt kernen van dorpen en steden, een pad verbindt huizen, tuinen en buurten.

De Kerkvaders getuigen: “Als er geen pad meer loopt van huis tot huis, dan staat het einde van de wereld voor de deur.”

Een weg is horizontaal, gewoon en alomtegenwoordig, terwijl een pad verticaal, buitengewoon en uitzonderlijk is. Het einde van een weg is een poort, het einde van een pad is een deur. “Alle wegen leiden naar Rome”, zegt het spreekwoord, maar alle paden leiden naar Jeruzalem. Van Jeruzalem naar Jericho leidt de weg van de man, die in de handen viel van rovers¹. Van Jeruzalem naar Bethlehem leidt de weg van de Wijzen, die de Heiland eer betuigden en Hem geschenken aanboden². Van Jeruzalem naar Bethanië leidt de weg van Lazarus³ en onze spirituele opstanding in vijftien stadia. Van Jeruzalem naar Emmaüs leidt de weg van Lucas en Cleopas⁴ naar het Mystieke Avondmaal met de Opgestane Christus. Van Jeruzalem naar Gaza⁵ leidt de weg van Filippus, de heilige aartsdiaken, die er het Evangelie predikte en de Ethiopische kamerling met water doopte. Van Jeruzalem naar Samaria⁶ leidt de weg van de Mysteries of de weg van de Apostelen Petrus, Jacobus en Joannes die er de gelovigen door handoplegging de Heilige Geest schonken. Van Jeruzalem naar Damascus leidt de weg van de Apostel Paulus⁷. Van Jeruzalem naar Antiochië leidt de weg van de Profeet Agabus, die in de Geest de hongersnood voorzegde, die de wereld zou geselen tijdens de regering van Keizer Claudius.

Waarnemend Bisschop van Dacia Felix
† Daniil

1 Luc. 10,30

2 Mat. 2,8-9

3 Jo. 11,43

4 Luc. 24,13-35

5 Hand. 8,26-39

6 Hand. 8,14-17

7 Hand. 9,3-20

INLEIDING BIJ DE ENGELSTALIGE EDITIE

*“Wie niet gesticht wordt door mijn zwijgen,
Zal ook niet onderricht worden door mijn spreken...”
(De Woestijnvaders)*

Wie deze woorden leest, houdt in zijn of haar hand het boek van een man, die intensief zocht naar heiligheid en met de Hemel als getuige kon aantonen dat hij die ook gevonden had. Vandaag de dag is het moeilijk zich een idee te vormen over of te begrijpen wat heiligheid inhoudt. Daarom is ‘Het Pad Naar Het Koninkrijk’ voor de hedendaagse mens in deze technologische tijd een noodzakelijke synthese om geestelijk te overleven. Priester-monnik Arsenie Boca, de auteur van het boek, zal voor velen een nobele onbekende zijn. Jezus Christus was dat ook, tot de Apostelen Christus en Zijn Boodschap over de gehele wereld predikten. Het is de wens van Vader Arsenie dat zijn lezerspubliek zich engageert in ‘de school van Christus’ leerlingen, zoals God ook Zijn Apostelen vormde in ‘de school van de Heilige Geest’. Niemand kan immers de Waarheid verkondigen zonder God als Vader, Zoon en Geest te kennen. Evenmin kan iemand het Pad der Waarheid blijven bewandelen, zonder de intense vreugde van het Leven te proeven, waarmee het Pad geplaveid is. Vader Arsenie spreekt niet op een figuurlijke of metaforische wijze over het Pad naar het Koninkrijk, hij blijft doelbewust binnen de grenzen van het menselijke begrijpen. Het Pad, dat hij aanduidt, is de Weg van Christus en dat betekent dat het voor elke pelgrim op het Pad moeite kost om vol te houden en door te blijven gaan. Wie Vader Arsenie beluistert, moet ervaren hoe een leven in Christus tot in het diepst van het hart doordringt.

De Roemeens-Orthodoxe Kerk was, ook tijdens de verdrukking van het Communistische Regime, een echo van de Heilige Vaders van de Orthodoxie en bleef daardoor een zeldzame plek, waar de ziel rust kon vinden, God kon ontmoeten en God kon ‘mee-delen’ aan de arme, verdrukte of gearresteerde mens, die poogde te overleven in een sfeer van haat en geweld. Vader Arsenie Boca hoort thuis in de wolk van Orthodoxe getuigen, zoals Nicholas Cabasilas, Gregorius Palamas, Joannes van Kronstadt, Joan Maximovich van San Francisco, Justin Popovich of Nikolai Velimirovich. Samen met deze en andere heiligen getuigt hij: “Er is slechts één juiste, oprechte leefwijze, nl. het beleven van de Christelijke Boodschap vanuit het diepste van het hart.” Wie deze eerste Engelstalige editie aandachtig leest, zal merken dat het Smalle Pad, waarover Vader Arsenie schrijft, het enige pad is, dat zonder angst voor gevaar reeds door vele generaties bewandeld werd. Nu zijn wij aan de beurt.

De lezer weze gewaarschuwd. Dit boek is niet zomaar een alledaags niemendalletje, dat snel werd geconcipeerd om in elke boekhandel vlot over de toonbank te gaan. Het zijn aantekeningen van de periode, waarin Vader Boca in het Brancoveanu Klooster te Sambata de Sus (Brasov, Transylvanië) woonde en er tussen 1946 en 1948 leerlingen onderrichtte over het vinden van Christus. De donkere, dikke wolken van het Communisme trokken snel over Roemenië, terwijl Europa een niet gering deel van het spirituele en culturele erfgoed opofferde om 'in extremis' een vredesverdrag met de Sovjet-Unie te sluiten, ten koste van miljoenen mensenlevens. De profetische stem van de Kerk weergalmde over het land bij monde van Vader Arsenie Boca. Deze stem was niet gericht tegen het Communisme. Het was een stem, die God smeekte het Roemeense volk in hun lijden en gebrek bij te staan.

De pagina's van dit boek onthullen de grootste schat, die de Kerkvaders hebben ontdekt en ons hebben geopenbaard, nl. het besef dat de afstand tussen God en een mens afhankelijk is van de diepte van de zelfreflectie, waarmee hij of zij zichzelf in het leven en de wereld plaatst. Dit boek is voor elke mens een hulpmiddel om tot een correcte introspectie te komen. Het uiteindelijke zelfbeeld van de mens, die door de zonde op velerlei vlakken, zowel fysiologisch als psychologisch, gekwetst werd en zwaargewond is, is de oorspronkelijke afbeelding van Gods Heerlijkheid, die op herstelling wacht.

Het fundament van dit boek gaat niet uit van louter mooie woorden en fijne theoretische beschouwingen. Het boek is gefundeerd op dagelijkse ervaringen en is daarom een geestelijke apotheek voor alle tijden, in het bijzonder voor de tijden waarin mensen God uit hun leven bannen. Wie dit boek terdege wil smaken en de lessen door ervaring wil proeven, moet een gezond leven leiden, naar lichaam en geest. De grootste uitdaging voor elke mens is het beletten dat de geest sterft, hetzij in een lichaam, dat door hartstochten en passies verziekt is, hetzij na de dood van het lichaam. Daarom moet de grootste bekommernis van elke mens de eeuwige bestemming van de ziel zijn... Dat zal blijken op het ogenblik, waarop Christus het bevel zal geven om uit de doden op te staan. Wie het Hemelse Koninkrijk predikt, predikt ook de Opstanding.

Het boek werd geschreven in 1946 en houdt derhalve geen rekening met recente, wetenschappelijke gegevens en ontdekkingen, ofschoon, zoals Vader Arsenie Boca beweert, alle wetenschappelijke ontdekkingen uiteindelijk zullen bevestigen wat God ooit heeft geopenbaard. De gegevens waartoe Vader Arsenie door zijn medische en artistieke interesse toegang had, zijn tot op vandaag ongewijzigd gebleven en accuraat gebleken. Meer zelfs, de geestelijke inhoud van dit boek is onveranderlijk en bakent het Pad af met het onschatbare vuur van de Heilige Geest.

De teksten van Vader Arsenie Boca hebben voor onze moderne wereld een overduidelijke boodschap: ze zijn een manifest tegen de dreigende verslaving en degeneratie of ontaarding, waarin de mens dreigt te verzinken. Deze woorden, geschreven tijdens de beproevingen van het Communisme, zijn nog stralender en belangrijker in deze tijden van morele en economische crises. Het zijn immers woorden, waardoor Gods wil wordt geopenbaard.

Vader Arsenie herinnert ons aan de intrinsieke waarde en opdracht van elke mens: “Het feit dat God alles heeft gedaan voor de mens en zelfs Zichzelf offerde op het Kruis, bewijst dat de mens ongelooflijk belangrijk en waardevol is in Gods ogen: de mens heeft een Goddelijke opdracht en vervult een cruciale rol in de schepping. In hem ontmoeten de materiële en de geestelijke wereld elkaar.” (uit ‘De Verantwoordelijken’ in ‘Het Pad Naar Het Koninkrijk’)

Daarom is het levensbelangrijk voor elke mens zijn plaats te ontdekken binnen Gods plan. Daarom is het levensbelangrijk te leven naar Gods Wil. Daarom ook is dit boek een absolute aanrader!

Vader Constantin Necula
Priester-Professor Theologie aan de Universiteit te Sibiu (Roemenië)

VOORWOORD

In dit boek werden woorden opgeschreven, het zijn antwoorden op vele tranen. Zowel de tranen als de antwoorden straalden tijdens de Heilige Biecht als dauwdruppels, waarin Gods Genade als een zon werd weerkaatst.

Dit uit tranen weerkaatste licht willen wij, Vader en vaders, doorgeven, van generatie op generatie, zodat wie na ons komen, niet in de duisternis van de onwetendheid ronddwalen. De radeloosheid is (in de meest letterlijke betekenis, nl. het ontbreken van raad) de oorzaak van alle kwaad, dat de mensheid kwelt, de tijden doet verduisteren en het leven laat verdorren.

Er bestaat slechts één heilvol en duidelijk afgebakend pad, nl. het diepe en eerlijke beleven van het Christelijke Geloof. Dat is het enige pad, dat zekerheid biedt en waarlangs de mens moet blijven wandelen, alle tijden door, generatie na generatie.

Met vaderlijke liefde voor allen, die ijverig hun heil nastreven en voor alle Christenen,

Arsenie Boca

HOOFDSTUK 1

HET PAD

HET GEESTELIJKE ROER

Het is goed om bij de aanvang van dit boek sommige zaken te vermelden, die wij moeten weten. Bijvoorbeeld, dat alle mensen, zonder onderscheid, tegelijkertijd kinderen zijn van mensen én kinderen zijn van God.¹ Dit betekent dat, wat het lichaam betreft, wij uit de aarde afkomstig zijn, maar, wat de geest betreft, wij uit de Hemel komen. Onze geest moet echter de tijd op aarde doorbrengen in onze lichamen.² We zijn afkomstig van God³, wij brengen onze tijd op aarde door en keren na onze dood terug naar God. Gelukkig is de mens, die zijn levenscirkel kan sluiten door naar Huis terug te keren. Dat is het Pad.

Anderen keren helaas niet terug. Zij luisteren naar de vijandelijke verleidingen en de verlokkelijke lusten, die hen het Pad doen verlaten en in de wereld laten ronddolen. Deze misleiding van de zonde verzwakt en vervormt langzamerhand de geest, waardoor deze het goede 'slecht' en het slechte 'goed' zal noemen.⁴ Zo worden Gods kinderen vijanden van God. Terwijl hun levensdagen voorbijgaan, wordt hun geestelijk licht gedooft en worden ze door de nacht van de dood⁵ gevangen. Vervreemd van God, blijven ze achter en kunnen niet meer naar Huis terugkeren.

Dit is het drama van de mensheid, van Adam en zijn nageslacht. De mens is als de reiziger, die uit Jeruzalem afdaalt naar Jericho⁶ en door rovers wordt overvallen en achtergelaten. De mens komt uit de Hemel en reist door de wereld, waar hij beroofd wordt van zijn goederen en achtergelaten wordt. De Barmhartige Samaritaan, de Heer Jezus Christus, daalt echter ook uit de Hemel neer. Hij is Degene, Die ons in Gods Naam leert wie en wat wij zijn, waar we vandaan komen, wat wij hier op aarde doen, hoe wij de gevaren van de wereld kunnen omzeilen en hoe wij, op het einde van onze aardse reis, terug naar Huis kunnen gaan. Het geestelijke roer bepaalt de koers die wij varen en de eindhaven waar wij voet aan wal moeten zetten.

---

1 Jo. 1,12-13

2 2Cor. 5,1

3 1Jo. 5,19

4 Jes. 5,20

5 Jo. 9,4

6 Luc. 10,30

DE ONZICHTBARE REISGENOOT

Voor de geest van de mens openen zich twee wegen. De eerste is breed en vol bekoring en verleiding¹ en wordt daarom door velen bewandeld. De tweede is eng en steil en wordt door weinigen bewandeld².

De brede weg is de weg van het verderf, van de verdoemenis. Op deze weg wandelen twee soorten wandelaars. Lucifer en zijn leger gevallen engelen enerzijds en de wereldse mensen anderzijds, die door hen werden bedrogen en misleid³. Ze worden geprikkeld door de zonde, die hun ziel verlamt, hetzij tijdelijk, hetzij voor hun gehele aardse leven. Ofschoon deze mensen schijnen te leven⁴, zijn zij voor God dood: hun lichamen zijn slechts lege hulzen⁵. Deze wandelaars kennen God niet en als dode levenden bewandelen zij, samen met de engelen der duisternis, het pad der verdoemenis, dat hen naar de hel voert⁶. Zo hebben duizenden jaren lang de nazaten van Adam hun levensweg bewandeld.

Maar de Barmhartige God heeft uit liefde voor de mens een uitweg aangeboden, die hem terug kon brengen op het Pad van de Verlossing. Daarom werd Gods Zoon, de Tweede Persoon uit de Goddelijke Drie-Eenheid, in het vlees een Volmaakte Mens – zonder zonde – en heeft Hij de mensheid het Pad gewezen. Deze weg, die ons naar de verlossing leidt, is dezelfde weg, die de God-mens, als mens van vlees en bloed, heeft bewandeld en hierdoor voor ons in alles een voorbeeld was en ons moed schonk⁷. Op deze weg naar de Verlossing wandelen ook twee soorten reizigers. Met ons loopt een Onzichtbare Reisgenoot mee, een Goedhartige Metgezel: God Zelf begeleidt ons, samen met Zijn Heiligen, doorheen alle dagen, generatie na generatie, tot in de eeuwen der eeuwen⁸.

---

1 Mat. 7,13

2 Mat. 7,14

3 Openb. 12,9-13

4 Openb. 3,1

5 Gen. 6,3

6 Job 21,13

7 Jo. 13,15

8 Mat. 28,20

NOACH EN JEZUS

Wat ooit Noach's Ark midden de wateren van de zondvloed was, is vandaag Christus' Kerk midden het bederf van deze wereld. Het verschil is dat de Ark van Noach door God van buitenaf werd vergrendeld¹ en niemand meer naar binnen kon, terwijl het Schip van de Kerk, Christus' Ark met als kenteken het Kruis, geopende deuren heeft en mensen in paniek nog binnen kunnen komen. Daar was Noach, hier is Christus en in de vloedgolven van de wereld schuilt de Moordenaar, die de mensen doet verdrinken.

Maar er gebeurt iets onverklaarbaars: allen, die door de golven worden bedreigd, willen blijven leven en toch willen ze niet in de Ark redding vinden. Erger nog, ze bespuwen de hand, die hen vanuit de Ark hun redding aanreikt. Het zijn de ouderlijke armen, het zijn de armen van Gods Zeven Heilige Sacramenten, die de mensen uit de vloed van de zonde redden. Het zijn de armen, die hen uit het lichaam voeren naar de Geest² en van het zielige leven op aarde, naar het zalige leven in de Hemel. Deze mensen, die niet gered willen worden door Christus' Kerk, de Ark met het Kruis, zijn kinderen van het bederf³, omdat ze de liefde voor de Waarheid niet hebben, die voor de redding noodzakelijk is. Daarom staat God toe dat vele vormen van duivels bedrog hen misleiden, waardoor ze de leugen geloven. Zij, die de waarheid niet geloofden en de ongerechtigheid liefhadden, zullen worden gestraft⁴. Zo laat God, na verloop van tijd, ook toe dat de Vijand, die de verlossing van de mensheid tegenwerkt, steeds inventiever wordt in het bedenken van listen. Zo bouwde hij arken, die de vloedgolven van de wereld rondvaren om de hand te grijpen van de mensen, die wél gered willen worden, maar de Ware Kerk bespuwen. God staat toe dat deze beproeving de kinderen van het bederf overvalt. Tot op de dag van heden heeft Satan meer dan 800 valse 'christussen', die in feite handlangers des duivels zijn, evenveel sekten laten vormen.⁵ Het zijn misleidende arken en leugenkerken, waarmee de Vijand velen heeft misleid en meegenomen. Toch is dit duivels bedrog makkelijk te ontmaskeren: de duivelse kapitein en zijn valse 'christussen' voeren geen Kruis als uiterlijk symbool en kennen in hun schip niet de Zeven Heilige Sacramenten. Nog duidelijker blijkt dat de valse 'christussen' geen Kinderen Gods zijn, uit het feit dat de Duivel niet toestaat dat zijn volgelingen "Onze Vader" zeggen, ook al staat er geschreven: "Op deze wijze dient gij te bidden."⁶ Op die wijze kiezen de valse 'christussen' hun volgelingen uit Gods Kinderen en maken hen tot kinderen van het verderf. Zij zijn het, die twijfelden over de waarheid, maar de leugen bevestigden. Daarenboven kan geen

---

1 Gen. 7,16

2 Cor. 2,12

3 Jo. 17,12

4 2Tes. 2,10-12

5 800 in 1946, thans ongeveer 3000

6 Mat. 6,9

enkele valse 'christus' de zoon zijn van de Heilige Maagd, vermits de Duivel zijn volgelingen laat kwaadspreken over de Heilige Maagd. Denken wij tenslotte aan de vraag, die Paulus ons stelt: "Zou Christus verdeeld zijn?"¹

Hoe iemand ten prooi valt aan het bedrog, zal hij ten gepaste tijde te weten komen. Thans is het voldoende hen, die zich boven de Kerk en de Heiligen plaatsen, te herinneren aan het bedrog waarin de Hebreëuwen vielen, toen ze de rechtvaardigen ter dood brachten en zij de eerste reizigers werden, die, met de Heilige Schrift in de hand, de weg naar de Hel bewandelden. Hen kan het citaat uit de Bijbel worden aangereikt en de vraag worden gesteld: "Hebben zij niet naar de Wet Hem doen sterven, Die Zichzelf Gods Zoon maakte?"²

ZONDAARS WORDEN HEILIGEN

Verlossing is een genadevolle daad van God, Die ons uit de zonde verlost, als wij dat willen en ons daarvoor willen inspannen. Als wij dat echter niet willen, zal Hij ons niet tot redding dwingen. God wenst ons Zijn Genade te schenken als vrucht van onze kennis, onze wil en onze liefde. God is echter zo menslievend, dat Hij ons tegemoet komt in onze wil en onze inspanning. Deze weg tot Verlossing³, m.a.w. het Pad, vangt aan, zodra de mens, meestal nog amper levend door zijn gevecht met de dood, de zichtbare Kerk binnentreedt, de Ware Kerk, de Ene, Synodale en Apostolische Kerk. Christus bouwde Zijn Kerk en Hij is het Hoofd van die Ene, Christelijke Kerk, en niet van 800 'kerken'. Deze Ene Kerk is heilig, omdat de Grondlegger heilig is, voor altijd geheiligd wordt en Zelf ook zelfs zondaars heiligt. De andere 'kerken' – ontmoetingsplaatsen van sekten – zijn niet heilig, omdat deze zijn gesticht door mensen die de rebellie hebben gevolgd en waardoor zij ook niemand kunnen heiligen. Christus' Kerk is synodaal, d.w.z. dat de Kerk haar fundament heeft in de zeven synodes (concilies) en dat zij doorheen de geschiedenis alle stormen heeft bedwongen, door de onzichtbare hulp van de Verlosser Zelf⁴, en niet door een vervanger, die boven de synodes staat. De Kerk, waarin wij verlossing vinden, is apostolisch, d.w.z. dat haar dienaren met hun handen⁵ een ladder maken, die klimt tot de Apostelen en door hen tot aan Jezus Christus. Alle andere 'kerken' wijken op deze punten af van Christus' Kerk en bevinden zich dus niet langer op het Pad, maar naast het Pad en dus ook naast de Verlossing.

---

1 1Cor. 1,13

2 Jo. 19,7

3 Efe. 2,8

4 Mat. 28,20

5 Hand. 6,6

Wij, die staan onder het teken van het Kruis¹, zolang wij de tijd doorbrengen in onze aardse tent, bewandelen de weg der Verlossing in verbondenheid met de zichtbare, strijdende Kerk. “Deze Kerk is niet verduisterd door kwaadaardig roest ten gevolge van aardse beslommingen. Deze Kerk blijft solide en intact, omdat haar inhoud, leringen en normen ondanks de bedreigingen steeds ongewijzigd zijn gebleven, ook al wordt de Kerk van tijd tot tijd gekweld in de oven van repressie of overspoeld door de haast eindeloze stormen van ketterij. Door haar genade bewaart en versterkt ze de levenswijze van vrome mensen. Enerzijds doet ze een appèl op de ongelovigen door hen het licht van de Ware Kennis aan te reiken. Anderzijds behoedt zij liefdevol de gelovigen, die haar mysteriën overdenken, en beschermt en bevestigt zij hun oog van innerlijk weten. Wie wankelden en het Geloof afvallig zijn geweest, roept de Kerk terug en moedigt hen aan hun fout begrip te corrigeren.”² Zo wij op aarde de goede strijd hebben gestreden³, zullen wij, na het scheiden van onze aardse tent, de vergadering bereiken van de triomferende Kerk in de Hemelen, waar onze volmaaktheid geen grenzen meer zal kennen.

De Kerk op aarde is wordt ‘de strijdende Kerk’ genoemd, omdat de gelovigen tijdens hun aardse leven onder de leiding van de Kerk een drievoudig gevecht moeten leveren: de strijd tegen zichzelf en tegen hun hartstochten, eigen aan de menselijke, gevallen natuur van hun lichaam en geest, de strijd tegen de apathische en ongelovige ‘wereld’ en de strijd tegen de samenzweringen van de Boze. De geestelijkheid zorgt binnen de Kerk ervoor dat geen kind van de Vader afdwaalt naar het kwade of breekt met de gemeenschap en de geest van Christus’ liefde. Christus houdt de gemeenschap samen, Hij is het bindmiddel van de Kerk. Niemand, die van Christus’ Kerk is afgedwaald, kan worden gered, ook al is hij of zij overtuigd dat Christus’ Geest in hem of haar leeft.

De Kerk in de Hemelen wordt ‘triumferend’ genoemd, omdat zij bestaat uit de vergadering van de zegevierende martelaren, de heilige dienstknechten en alle heiligen, die God aanschouwen.⁴ Daar worden ook alle Christenen verwacht en verwelkomd tot aan het einde der tijden⁵. God achtte sommigen waardig om hun leven op aarde bij heiligen door te brengen, door de Maagd Maria of de Hemelse Machten op onzichtbare wijze te worden beschermd en zelfs God te aanschouwen. Bekend is de bekering van Paulus op de weg van Damascus⁶ en zijn verheffing tot de Hemel⁷.

---

1 Cor. 1,18

2 Maximus de Belijder, Vragen aan Talassius

3 Tim. 6,12

4 Openb. 12,11

5 Openb. 17,14

6 Hand. 26,12-18

7 1Cor 12,4